

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1863

CXLI. Vergleich von Streitigkeiten zwischen dem Probste des heil. Geist-Klosters und der Vorsteherin des Annenstiftes, vom 29. Juni 1391.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56044)

Sigillo Ciuitatis nostre fecimus communiri. Datum Anno domini Millefimo Tricentefimo octogesimo sexto, ipso die beatorum martirum Crispini et Crispiniani.

Aus dem Copiarium des h. Geist-Klosters zu Salzwedel fol. 46.

CXL. Papst Clemens VII. bestätigt den Uebergang des Patronats der Kirche zu Hennighe und der Marien- und Magdalenen-Kapelle auf dem Berge bei Klöße an das heil. Geist-Kloster zu Salzwedel, am 9. Juni 1387.

Clemens, Episcopus, seruus seruorum, Dilectis filiis preposito et Conuentui Monasterii Sancti spiritus prope opidum Soltwedel per prepositum soliti gubernari Ordinis sancti augustini verdenfis diocesis Salutem — — — Sane peticio vestra nobis exhibita pertinebat (sic!), quod Johannes et hartmannus presbiteri, Metildis portze (filii?), Rolekinus et heynekinus, hinrici portze filii, et henricus portze, layci, et Metildis predicta mulier verdenfis dyocesis, cupientes terrena in celestia et transitoria in eterna felici commercio commutare, Juspatronatus ecclesie sancti Egidii in villa hennighe, sita prope Castrum klotze, Necon Capelle beate marie magdalene eidem Ecclesie annexe, site in monte klotze, verdenfis dyocesis, ad eos tunc pertinens cum omnibus Juribus et pertinenciis suis vobis et monasterio vestro in perpetuam elemosinam liberaliter donauerunt intuitu pietatis, pro ut in patentibus inde confectis litteris eorundem presbiterorum, laycorum et Mulieris Sigillorum (sic!) munitis plenius dicitur contineri, Nos itaque vestris supplicacionibus inclinati, quod super hoc pie et prouide factum est gratum et Ratum habentes, id auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. — — Datum Auinione, quinto ydus Junii, Pontificatus nostri Anno nono.

Aus dem Copiarium des h. Geist-Klosters zu Salzwedel fol. 26 b.

CXLI. Vergleich von Streitigkeiten zwischen dem Probst des heil. Geist-Klosters und der Vorsteherin des Annenstiftes, vom 29. Juni 1391.

In nomine domini amen. Anno natiuitatis eiusdem Millefimo CCC°. LXXXI°. Indictione XIII, XXVII die mensis septembris, hora vesperorum uel quasi, pontificatus Sanctissimi in cristo patris et domini nostri, domini Bonifacii diuine prouidencia pape noni Anno secundo, In mei notarii publici subscripti testiumque infracriptorum presencia personaliter constituti Honorabiles et Religiosi viri domini Nicolaus, prepositus, hinricus, prior, ac totus conuentus Monasterii sancti spiritus prope Soltwedel ordinis sancti Augustini verdenfis diocesis, Johannes danneberghe,

petrus hartwici, Clemens, Johannes rademin, Johannes luchowe, hermannus Ritze, Conradus dequede, hinricus lubeke, Johannes perleberghe, Jacobus grabowe, Bruno de wifmaria, ludolfus fwerk, eiusdem verdenfis dyocelis, parte ex vna, Discretus vir dominus hinricus danneberghe, alias dictus pistoris, ac deuota domina Elyzabeth, relicta ludolfi ftoterogge quondam ciuis in luneborg verdenfis dioecelis, parte ex altera, Super quibusdam diffencionibus inter se habitis concordati, cuius quidem concordie materia in publico instrumento et quadam cedula papirea, prout inferius continetur, fuit exprefsa; Cuius quidem instrumenti et articulorum tenor fuit et est talis:

In nomine domini amen. Anno natiuitatis eiusdem M^o. CCC^o. LXXXI°., Indictione XIII, mensis Iulii die vicesima nona, hora sexta uel quasi, pontificatus Sanctissimi in cristo patris et domini nostri, domini Bonifacii diuina prouidencia pape noni anno secundo, Coram honorabili viro Johanne hildebrandi, alias dicto duuel, licenciato in decretis, preposito in arnesse, protunc Venerabilis in cristo patris domini Ottonis episcopi verdenfis per districtum marchie verdenfis dioecelis commissario generali, ac mei notarii publici testiumque infracriptorum presencia personaliter constituti Honorabilis dominus Nicolaus, prepositus, et hinricus, prior, Monasterii sancti spiritus canonicorum regularium prope muros Soltwedel opidi, nomine sui et conuentus parte ex vna, ac deuota domina Elyzabeth, relicta quondam ludolfi ftoteroggen pie memorie, gubernatrix et fundatrix hospitalis sancte anne intra septa dicti Monasterii erecte, instaurate et fundate eiusdem verdenfis dioecelis, parte ex altera, Super suborta quarundam diffencionum materia inferius articulata et exprefsa, eodem domino Commissario approbante et auctorizante taliter fuerant concordati, quod nemo predictarum parcium aut earum successores contra priuilegia fundacionis et institucionis dicte domus sue hospitalis per prepositum et conuentum dicti monasterii aut confirmaciones eiusdem per Venerabilem in cristo patrem dominum Johannem pie memorie episcopum verdensem alias sigillata, indulta et concessa aliqua specialia priuilegia a sede apostolica aut verdenfi ordinaria tamquam predictorum preuilegiarum reuocatoria aut eisdem directe uel indirecte, in parte uel in toto contraria publice uel occulte sine alterius partis consensu debeat procurare uel alio quouismodo inpetrare, sed solum operam prestrare rei licite, ut dicta priuilegia super fundacione et confirmatione dicti hospitalis confecta conseruentur in esse et permaneant inconuulsa; Insuper quod canonici dicti Monasterii ac dicta domina cum sua familia seu eorundem successores super disturbis ac quibuscumque discordiarum materiis debeant ad prepositum dicti monasterii tamquam ad arbitrum, arbitratorem, ymmo verius in hac parte Iudicem competentem recurrere et eius diffinicioni sine succellacione, infamacione ac injuria verbali uel reali inuolabiliter stare nec contrauenire dicti prepositi diffinicioni verbo uel facto aut alio quouismodo, dummodo altera parcium contra iusticiam, quod absit, enormiter non ledatur, quod consciencie dicti domini prepositi, qui pro tempore fuerit, sit relinquendum in premillis. Insuper in festo beate anne dicta Elizabeth vnam marcam denariorum ad peragendum festum beate anne sollempni pulsu organis, cantu et sermone diuino, cum haberi poterit copia predicantis, preposito presentabit secundum formam et tenorem testamenti dicte Elyzabeth super hoc confecti, Ita quod forma testamenti in aliquo nullatenus irritetur, sed semper circa principalem dicte Elyzabeth testatricis voluntatem inuolabiliter conseruetur. Item locum priuatum eidem hospitali pro commodo nature aut pro reponendis corporum superfluis deputatum dicti prepositi et canonici nullatenus transponant, subtrahant aut immutent aut dictam dominam seu eidem succedentes impedian in accessu. Insuper quod omnia et singula premissa debeant manere sine fraude, quesito colore aut interpretatione sinistra rata, firma et perpetue inconuulsa.

Super quibus omnibus et singulis per predictum dominum commissarium prolatis pronuntiatis diete partes in premillis vnanimis et concordis me notarium publicum tamquam personam auctenticam cum instancia requisierunt et rogauerunt, ut super dictis articulis eisdem partibus vnum uel plura publica conficerem instrumentum uel instrumenta. Acta sunt hec in domo sancte anne et predicto hospitali prenominato monasterio adiacenti, Anno, Indictione, die, mense, hora et pontificatu quibus supra, presentibus Honorabilibus et discretis viris dominis hinrico molner, Johanne luttekeman, beneficiatis in ecclesia beate marie virginis in Soltwedel, et hartwico, plebano in berghe verdenfis diocesis, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego hinricus tegghel, clericus verdenfis diocesis, publicus Imperiali auctoritate notarius etc. — — — cum prepositure predicti prepositi in arneffe appensione sigilli — — —

Articuli fuerunt isti: quidquid predictae femine in sua habitacione pro honore dei et sanctorum in reliquiis, ymaginibus, lampadibus et aliis ad vsum deuotionis eis prouenientibus et quidquid pro amore dei pie fecerint, non ad sectam uel beghinatum imputetur, iuxta illam clementinam de religiosis domibus, Sane, ubi dicitur, si fuerint fideles mulieres, que promissa continencia uel non promissa honeste conuersantes in suis hospiciis penitentiam agere voluerint et virtutum domino in humilitatis spiritu deservire, hoc eis liceat, prout ipsis dominus inspirabit; Item quod predictae femine in domo sua manentes, ne tumultu populi in sua deuocione impedianur, possint per fenestram videre et audire diuina, que fiunt in ecclesia, alienis tamen cottidianis exclusis et interdicti tempore duntaxat excepto; Ceterum quod in dictis domibus honeste pauperes femine et non questuarie debent habitare, ideo honestos mores et decentem conuersacionem iuxta ordinationem predicti prepositi ac fundatorum domorum predictarum debent obseruare; Insuper quidquid emendandum aut corrigendum in eisdem feminis fuerit, nullo modo ad episcopum aut uisitatores uel alias quascunque personas accusando deferatur, sed per prepositum iuxta suam conscienciam, prout expediens fuerit, emendetur et corrigatur; Item quod predicti prepositus et canonici nullo modo dictarum feminarum ac domorum debent dampnum procurare uel profectum impedire aut ipsis feminis graues et preiudiciales esse, sed debent eas caritative in deo tractare; Insuper quod in testamento prefate Elyzabeth continetur, si, quod absit, domus sancte anne adeo depauperaretur et in redditibus deperiret, quod huiusmodi pauperes femine propter inopiam in dicta domo non possent sustentari et manere, extunc quicumque se de dicta domo intrmittere vellet, executoribus testamenti ipsius centum et quadraginta marcas denariorum in structura predictae domus expensas in pios vsus conuertendas, prout in dicto testamento continetur, deberet soluere cum effectum; eadem Elizabeth predictis preposito et conuentui annuit, vt dictam summam pro predicta domo executoribus testamenti ipsius Elyzabeth realiter persoluant, si ipsis videbitur expedire, dummodo tamen prefati prepositus (et) conuentus in causa depauperacionis vel destructionis dictarum feminarum et domos (sic!) non sint publice uel occulte, testamento sibi tamen saluo. Insuper predictus dominus hinricus pro se et prefata Elyzabeth publice et professus, se litteras predicto monasterio et conuentui preiudiciales et nociuas non procurasse nec habere citra litteras fundacionis et confirmacionis domus antedictae. Quibus omnibus et singulis, ut premittitur, sic pronuntiatis diete partes in omnibus et singulis premillis concordis et se omnia et singula prefata firma, rata, inconuulsa seruare et manere arbitantes, me notarium publicum tamquam personam auctenticam cum Instancia requisierunt, ut super premillis singulis eisdem partibus vnum uel plura conficerem instrumentum uel instrumenta. Acta sunt hec in loco capitulari sancti spiritus prope Soltwedel, Anno Indictione, die, mense, hora et pontificatu

quibus supra, presentibus Honorabilibus viris dominis Alberto roreberghe, Martino hinrico, Hinrico hartwici, hinrico stolpel, Ermberto mechowe, Johanne rademin, Johanne malestorpe, baccalario in decretis, et Nicolao Brewitze, presbiteris verdenfis dioecesis, Hoghero et Johanne dictis chuden, kerstiano dambeke, hinrico witten, Nicolao lannem et tiderico apellfede, consulibus, kerstiano dorheyden, Johanne de curia, hinrico schymming, hoghero hartwici, hoghero et hermanno dictis ghuden et hinrico vreter, Ciuibus in Soltwedel verdenfis dioecesis, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego hinricus gherardi, clericus verdenfis dioecesis, publicus Imperiali auctoritate notarius predictis omnibus — — — ac sigillorum predictorum prepositi et conuentus ac consulum antike ciuitatis soltwedel pro maiore euidencia testimonii appensioni — — — interfui — — — Et approbo has duas dicciones videlicet Anne et supra in margine scriptas.

Aus dem Copiarium des heil. Geist-Klosters zu Salzwehel fol. 44.

CXLII. Erzbischof Albrechts von Magdeburg Lehnbrief für die von Gimbeck über die Woldekinawiese vor Arneburg, vom 26. August 1391.

Wir Albrecht etc., Bekennen etc., daz wir vnser liben getruwen boden, Albrechte, henninghe vnd Jane, gebrudirn, hennigif sone von Enbeke, dem got gnade, gelegen haben vnd lihen auch mit crafft disses briues zu eyne rechten lehene eyne wische vor dem holcze zu Arneborg, daz die woldekens wische heist, mit allir nucz vnd rechten, also ire vater dieselben wische voir zu lehene hatte, vnd wir wollen der wische also ire rechte gewere sin, wur vnd wenne yn des not sy mit orkunde disses briues, an den wir vnse Ingesegel haben lassen hengen. Datum Jerchow, anno domini MCCCLXXXI, Sabbato post Bartholomei.

Aus dem Litterarium des Erzbischofs Albrecht von Magdeburg de 1390—1437 (Concept.-No. 9) f. 128.

CXLIII. Bernhard, Graf von Danneberg, bekundet eine Schenkung an das heil. Geist-Kloster zu Salzwehel, am 17. Mai 1292.

In nomine domini amen. — — — Nos igitur dei gracia Bernardus Comes de Danneberghe in noticiam communem presencium tenore cupimus deuenire, Quod ecclesie sancti spiritus iuxta Ciuitatem Soltwedel in villa perwere proprietatem bonorum, scilicet vnus mansi in